

Ennakkovaikutusten arviointilomake: Nakkilan sote-pisteen terveystalveluiden siirtyminen Harjavallan sotokeskukseen

Työryhmän jäsenet/vaikutusten arvioinnin laatijat: vastuualuejohtaja Simo Rehunen, vastuuyksikönpäällikkö Petteri Männistö, osastonhoitaja Päivi Grönroos, vastuualuejohtaja Mari Levonen

Arvioinnin valmistumispäivämäärä: 3.2.2025

TÄYTTÖOHJE:

Ennakkovaikutusten arvioinnissa vastataan punaisella oleviin kokonaisuuksiin:

1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle
2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveystalveluiden toteuttamisessa
3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin
4. Henkilöstövaikutukset
5. Talousvaikutukset
6. Vastuullisuus
7. Vaikutukset sidosryhmiin
8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni)

Lomake täytetään **arvioitavaan kokonaisuuteen soveltaen**, joten täytetään vain ne kohdat, jotka koskevat kulloinkin arvioinnin kohteena olevaa muutosta.

Jokaisen kysymyksen alla on avuksi esimerkkejä näkökulmista, joita voi arvioinnissa tarkastella.

Vaikutusten arvioinnin tulokset siirretään esitettävän muutoksen esitystekstiin (viranhaltijapäätös / esitys aluehallitukselle), lomaketta ei liitetä päätökseen.

Vaikutukset	Nykytila	Arvioinnin kohteena oleva muutos
<p>1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle</p> <ul style="list-style-type: none"> • palvelujen saatavuus ja saavutettavuus • osallistuminen / osallisuus • asukkaan kokemus tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta • asukkaan kokemus turvallisuudesta, ml. tietoturva 	<p>Nakkilan terveysasema on auki 5 päivänä viikossa ma-to 8-16 ja pe 8-14.</p> <p>Asemalla työskentelee, 6 vakituista hoitajaa (4 sh, 1 th, 1 lh). Lääkärivakansseja on 2 (ei vakituisesti täytettynä). Pääosin asemalla on työskennellyt hyvinvointialueen aikana 1 lääkäri</p> <p>Vuonna 2023 Nakkilassa oli terveystalouden fyysisiä lääkärivastaanottoja 887 kpl ja fyysisiä hoitajavastaanottoja (sh, th, lh) 3867 kpl 1-9/2024: fyysisiä lääkärivastaanottoja 765 kpl ja fyysisiä hoitajavastaanottoja (sh, th, lh) 2229 kpl</p> <p>Palvelujen saatavuus Nakkilan terveysasema tarjoaa paikallisesti saatavilla olevat terveystalouden palvelut noin 5000:lle Nakkilan asukkaalle.</p> <p>Saavutettavuus: palvelut tuotetaan etä- ja lähipalveluina.</p>	<p>Palvelujen saatavuus: Terveystalouden palveluiden siirtyessä Harjavallan, lähipalvelun saatavuus saattaa heikentyä, joka aiheutuu matka-ajan pidentymisestä. Etäisyys Nakkilan terveysasemalta Harjavallan sote-keskukseen on 12 km. Joillakin matka-aika voi lyhentyä, joillakin pidentyä. Joukkoliikennettä on käytettävissä.</p> <p>Palveluiden saavutettavuus: Digitaaliset palvelut ja etähoitoon panostaminen kompensoivat osaltaan lähipalvelun puutetta.</p> <p>Yhdenvertaisuus: Yhdenvertaisten palveluiden turvaaminen on keskeistä, jotta kaikki asukkaat, saavat tarvitsemansa monialaisen hoidon. Yhdenvertaisuutta parannetaan monikanavaisilla palveluilla.</p> <p>Erityisryhmät: Erityisryhmien tarpeet tulee huomioida.</p> <p>Kriisitilanteet: Valmiussuunnitelmat ja kriisinhallinta ovat olennaisia, vaikka paikallisia palvelupisteitä vähennettäisiin.</p>
<p>2. Vaikutus asiakkaalle sosiaali- ja terveystalouden toteuttamisessa</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoito • saatavuus ja saavutettavuus • kattavuus • esteettömyys • laatu 	<p>Hoito: Lääkärien saatavuudessa on ollut haasteita. Tämä voi johtaa viivästyksiin hoidon saamisessa ja vähentää hoidon vaikuttavuutta sekä laatua ja hoidon jatkuvuutta.</p> <p>Saatavuus: Lääkäripalveluita on tuotettu omatuotantona ja ostettu. Ostopalveluissa on haasteita sekä saatavuuden että hintojen näkökulmasta.</p>	<p>Palvelut siirtyvät Harjavallan sote-keskukseen, Nakkilan ja Harjavallan toimipisteiden etäisyys on 12 km. Harjavallassa on turvattu, että lääkäri on aina paikalla sekä kiireellisten asioiden, että kiireettömien asioiden hoitamisessa. Hoitajaresurssi on turvattu, kun potilaita hoidetaan yhteisvastuullisesti muiden terveysasemien työntekijöiden kanssa. Haavoittuvuus vähenee. Harjavallassa on myös monialaisempi työyhteisö</p>

<ul style="list-style-type: none">• omaiset• asiakkaan kustannukset	<p>Saavutettavuus: hyvä, palvelut tuotetaan lähipalveluina ja etäpalveluina</p> <p>Kattavuus: Tarjolla on ollut vuonna 2024 lähinnä/pääosin hoitajavastaanotot kivijalassa.</p> <p>Esteettömyys: Kunnossa</p> <p>Laatu: Ajoittainen lääkärihenkilöstön vähäisyys ja korkea kuormitus heikentää palveluiden saatavuutta ja laatua, joka voi johtaa hoidon katkoksiin ja vähentää asiakkaiden tyytyväisyyttä.</p>	<p>ja laaja-alaisemmat palvelut mm. Sosiaalityön palvelut jatkossa. Hoidon jatkuvuus, laatu ja monialaisuus paranee.</p> <p>Hoito: Hoitaja- ja lääkäriresurssi turvattu-> hoidon ja palvelun saatavuus, laatu, monialaisuus ja hoidon jatkuvuus paranee</p> <p>Henkilöstörekrytointi on helpompaa ja vetovoimaisempaa isompaan sote-keskukseen ja es virkalääkärien saanti.</p> <p>Saavutettavuus: Heikkenee hieman, kun joillekin potilaille tulee hieman pidempi matka sote-keskukseen, joillakin matka-aika myös lyhenee.</p> <p>Esteettömyys: kunnossa</p> <p>Laatu: Palvelun laatu paranee, kun lääkäri- ja hoitajaresurssia on enemmän samassa paikassa. Myös sosiaalityön palvelut ovat jatkossa saatavissa. Moniammatillinen tiimi kasvaa, joka lisää pitkässä juoksussa myös ammattilaisten ammattitaitoa. Ammattilaisten keskinäinen kommunikaatio helpottuu. -> Lyhyemmät hoitojonot, asiantuntijuus paranee -> hoidon laatu ja hoidon jatkuvuus paranee</p> <p>Omaiset: Mikäli potilaita tulee kuljettaa kauempana sijaitsevalle sote-keskukseen, voi tämä näkyä lisääntyvänä kuljetusten määränä ja siinä, että lähipalvelun puuttuessa omaiset huolehtivat läheistensä terveydestä enemmän ja joutuvat järjestämään aikaa ollakseen potilaan mukana toisen paikkakunnan terveysasemalla. Toisaalta omaisen mukana oloa on voitu tarvita myös nykyisellä terveysasemalla.</p>
--	---	--

		<p>Asiakkaan kustannukset: Matkakustannukset voivat nousta, toisaalta joillakin voi olla myös lyhyempi matka Harjavaltaan</p>
<p>3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin</p> <ul style="list-style-type: none">• vaikutukset asumiseen, elinympäristöön, ja liikkumiseen, ml. esteettömyys• osallistuminen, harrastaminen, vapaa-aika• lapsen ihmissuhteet, terveys ja turvallinen arki• yksilöllisen kasvun ja kehityksen tukeminen• perheiden taloudellinen tilanne• elintavat (liikunta, ruokavalio, päihteiden käyttö, riskikäytös)• lasten osallisuus ja vaikuttamismahdollisuudet• jonotus ja oikea-aikaisuus, moniammatillisuus• arjen sujuvuus, digitaaliset taidot ja palvelutarjonta	<p>Nakkilan terveystalouksissa tarjotaan lapsille sairauksien hoitoa.</p> <p>Taloudellinen tilanne: Lapsiperheet voivat hakeutua lähipalveluihin kustannuksitta.</p>	<p>Asuminen ja elinympäristö: 12 km matka, voi vaikuttaa perheisiin tai nuoriin, joilla ei ole käytössään autoa. Toisaalta joillakin voi olla myös lyhyempi matka Harjavaltaan. Neuvola ja sosiaalipalvelut jäävät Nakkilaan.</p> <p>Osallistuminen ja harrastaminen: ei vaikutusta</p> <p>Vapaa-aika: Ei vaikutusta vapaa-aikaan. Välimatka on pieni ja joillakin voi matka-aika myös lyhentyä. Terveysasema on ollut auki virka-aikaan, joten iltaisin ja viikonloppuisin hoito järjestetään joko Harjavallan terveyskeskuksessa tai Satasairaalassa nytkin.</p> <p>Ihmissuhteet: ei merkittäviä vaikutuksia</p> <p>Terveys ja turvallinen arki: Mikäli lapsiperheiden on hankalampi hakeutua saamaan lähipalvelua, voi tällä olla haittaa arjen sujuvuudessa.</p> <p>Taloudellinen tilanne: Taloudellisesti heikompiensaisten perheiden tilanne voi hankaloitua, kun perheet matkustavat muualle terveystalouksiin. Toisaalta matkustaminen voi myös lyhentyä riippuen asuinpaikasta.</p> <p>Jonotus- ja oikea-aikaisuus: Yhdenvertainen mahdollisuus konsultoida lääkäriä ja muuta moniammatillista tiimiä reaaliajassa paranevat, kun henkilökuntaa enemmän samoissa tiloissa</p>

		<p>Moniammatillisuus: paranee kun enemmän moniammatillista henkilökuntaa samoissa tiloissa. Samalla käynnillä voi hoitaa tarvittaessa useita asioita.</p> <p>Arjen sujuvuus: Terveyskeskuskäyntiin tulee varata aikaa, jos käynti vaatiikin lisätutkimuksia organisaation sisällä jossakin toisessa hoitopaikassa. Toisaalta tilanne on ollut vastaava Nakkilassa tai vaatinut toiseen paikkaan kulkemista. Toisaalta palvelun voi saada nopeammin ja tehokkaammin</p> <p>Digitaaliset taidot ja palvelutarjonta: Ei muutosta. Perheet ja nuoret ovat usein taitavia ja tottuneita käyttämään digitaalisia palveluja, jotka antavat myös vapautta asioida terveyskeskuksessa aikaan ja paikkaan sitoutumatta.</p>
<p>4. Henkilöstövaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none">• työtehtävien muutokset, työaika• työterveys ja työhyvinvointi• työntekopaikka	<p>Työtehtävien muutokset: -</p> <p>Työaika: Ma-to 8-16, pe 8-14</p> <p>Työterveys: työterveyshuolto</p> <p>Työhyvinvointi: Työntekijät viihtyneet Nakkilan terveysasemalla</p> <p>Työntekopaikka: Pääsääntöisesti Nakkilan terveysasema. Tarvittaessa henkilökunta siirtynyt resurssitilanteen mukaan Harjavallan terveysasemalle eli työntekopaikka on välillä vaihtunut mahdollisesti nopeastikin.</p>	<p>Työtehtävien muutokset: Henkilöstö siirtyy harjavallan sote-keskukseen. Kiirevastaanoton pitäminen uutena työnä.</p> <p>Työaika: Ma-to 8-18, pe 8-16</p> <p>Työterveys: ei vaikutusta</p> <p>Työhyvinvointi: Muutoksella voi olla vaikutusta työhyvinvointiin lyhytaikaisesti, mikäli työmatka pitenee ja työyhteisö muuttuu. Toisaalta joillakin matka voi myös lyhentyä. Monialainen tiimi ja laaja-alaisemmat palvelut voi parantaa työhyvinvointia.</p> <p>Työntekopaikka: Harjavallan sote-keskus</p>
	Toimitilojen ylläpitokulut ja vuokrat.	Toimitilojen ylläpitokulut ja vuokrat.

<p>5. Talousvaikutukset</p> <ul style="list-style-type: none"> • investoinnit • henkilöstö • toimitilat (ylläpitokulut, vuokrat, saneeraus, rakentaminen, asiakkaan matkakulut) • liikkuvat palvelut (kaluston hankintakulut, tilavuokrat, ammattilaisen työaika ja matkakustannukset, IT-kustannukset, varusteet, koulutus) • digitaaliset palvelut (hankintaratkaisut (hardware ja software), laitteet ja välineet, henkilöstön koulutus, sisällöntuotanto) • tukipalvelut 	<p>Nakkilan vastaanoton toiminnan siirron osalta ei vuokrasäästöä suoraan synny, koska tilat jäävät edelleen hva:n muuhun käyttöön.</p> <p>Ensivaiheessa ei synny merkittäviä vuokrasäästöjä.</p> <p>Henkilöstö: Matkakuluja tulee, kun henkilöstö liikkuu muille terveysasemille.</p> <p>Toimitilat: Ylläpitokulut: lämmitys, sähkö ja siivous (myös nykyisten sulkujen aikana). Mahdolliset huolto- ja saneerauskulut</p> <p>Asiakkaan matkakulut: Asiakkaiden matkakulut muihin palvelupisteisiin. Terveysasemaa jouduttu pitämään välillä suljettuna, jolloin epäsäännölliset aukioloajat lisäävät asiakkaiden tyytymättömyyttä</p> <p>Ammattilaisten työaika: Resurssitilanteen mukaan on ollut välillä tarvetta kutsua ammattilainen Harjavaltaan töihin, joka lisää matkakustannuksia ja matkustamiseen kuluu työaikaa</p> <p>Tukipalvelut: Siivous, IT-tuki ja hallinto aiheuttavat ylläpitokustannuksia, vaikka toiminta olisi ollut supistettua</p>	<p>Tilat siirtyville henkilöille löytyy jo valmiina. Pieniä kustannuksia voi tulla sähkötoista yms.</p> <p>Henkilöstökustannukset: Ei vaikutuksia. Henkilöt siirtyvät vain eri kiinteistöön.</p> <p>Matkakulut: matkakulujen ei pitäisi lisääntyä</p> <p>Kaluston hankinta: Voidaan hyödyntää Nakkilan terveysasemalla olevia kalusteita. Logistiikan osalta voi tulla kustannuksia, mutta kertaluonteisesti.</p> <p>IT-kustannukset ja varusteet: pieniä kustannuksia sähkötoista</p> <p>Hankinnat: Ei erityisiä hankintoja, hyödynnetään nykyisiä</p> <p>Koulutus: Perehtyminen kiirevastaanotolla työskentelyyn</p> <p>Sisällöntuotanto: -</p> <p>Tukipalvelut: Ei muutoksia</p>
<p>6. Vastuullisuus</p> <ul style="list-style-type: none"> • ympäristön kantokyky, ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus • uusiutuvien resurssien käyttö, kiertotalous, päästöjen hallinta • rakennettu ympäristö, kaupunkikuva ja kulttuuriperintö 	<p>Terveysaseman nykyiset sulut tai supistettu toiminta sekä häiriöille altis henkilöstötilanne aiheuttavat haasteita vastuullisuuden näkökulmasta. Tämä vaikuttaa ympäristön kantokykyyn ja päästöihin. Kun toiminta on ollut rajoitettua, tämä heikentää uusiutuvien resurssien käyttöä sekä kiertotalouden periaatetta.</p>	<p>Ympäristön kantokyky: -</p> <p>Ilmastonmuutos: Lisääntyvä matkustaminen lisää hiilidioksidipäästöjä, mikäli niitä tulee. Toisaalta riippuu, missä päin Nakkilaa asiakas asuu, jolloin Harjavallan terveysasemalle saattaa olla jopa lyhyempi matka.</p>

<ul style="list-style-type: none"> työllisyys ja työelämä 	<p>Ympäristön kantokyky: Supistettutoiminta ja sulut vähentävät terveysaseman energian kulutusta vähän, mutta vaikutus on pientä.</p> <p>Ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuus: Asiakkaiden matkustaminen lisääntyy, mutta toisaalta asiakkaat matkustavat jo nyt paljon Harjavallan terveysasemalle.</p>	<p>Luonnon monimuotoisuus: Ei vaikutusta</p> <p>Uusiutuvat resurssit: Uusia tiloja tai liikkuvia palveluja suunniteltaessa tulisi suosia uusiutuvia energianlähteitä</p> <p>Kiertotalous: Nakkilan terveysaseman materiaaleja voi hyödyntää toisella terveysasemalla</p> <p>Päästöjen hallinta: Logistiikka tulee olla järkevää ja tässäkin hyvä suosia vähäpäästöisiä ajoneuvoja</p> <p>Työllisyys: Voi vaikuttaa paikalliseen työllisyyteen, kuten palveluntuottajiin. Uudet palvelumuodot voivat kuitenkin luoda uusia työpaikkoja ja mahdollisuuksia.</p> <p>Työelämä: Työtehtäviin voi tulla vähäisiä muutoksia, joka vaatii sopeutumista. Nämä tarjoavat kuitenkin mahdollisuuksia toteuttaa uutta osaamista ja itsensä kehittämistä.</p>
<p>7. Vaikutukset sidosryhmiin</p> <ul style="list-style-type: none"> hankelinjaukset palvelutuotannon ulkoistaminen kunnat / ELY yrietykset (sote) yhdistykset (3. sektori) muut hyvinvointialueet, YTA 	<p>Kunnat / ELY: Kunnat haluavat yleensä säilyttää fyysisen terveysaseman ylläpitääkseen alueen vetovoimaa ja pitovoimaa. Terveysaseman säilyttäminen nähdään tärkeänä paikallisten palveluiden turvaamiseksi ja kuntalaisten hyvinvoinnin varmistamiseksi.</p> <p>Yrietykset (sote): Paikalliset sosiaali- ja terveysalan yrietykset täyttävät aukkoja palvelutarjonnassa, mikä tuo uusia liiketoimintamahdollisuuksia mutta myös lisäkustannuksia ja -riskejä.</p>	<p>Kunnat / ELY: Päätös voi vaikuttaa suunnitelmiin ja resursseihin. Tarvitaan tiivistä yhteistyötä palvelujen turvaamiseksi kunnan asukkaille.</p> <p>Yrietykset (sote): Paikalliset sosiaali- ja terveysalan yrietykset voivat lisätä omaa palvelutarjontaa, joka voi luoda uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta myös lisäkustannuksia sekä riskejä; toisaalta Harjavaltaan on lyhyt matka.</p>

<p>8. Organisaatiovaikutukset (operatiivinen organisaatio ja konserni)</p> <ul style="list-style-type: none">• henkilöstön riittävyys ja saatavuus• henkilöstön määrä, asema ja osallisuus• työyhteisö ja johtaminen• raportointi-, tiedottamis- ja selvityselvyydet	<p>Nakkilan terveysaseman organisaatiovaikutukset kohdistuvat henkilöstön riittävyyteen ja saatavuuteen (erityisesti lääkäriresurssi). Työyhteisön johtaminen on haastavampaa, kun työskennellään useissa toimipisteissä. Raportointi, tiedottaminen ja selvityselvyydet ja näiden hallitseminen ovat keskeistä, jotta terveysaseman toiminta olisi tehokasta ja henkilöstö voi hyvin.</p> <p>Henkilöstön riittävyys ja saatavuus: Henkilöstön rekrytointi ja erityisesti lääkäreiden rekrytointi on ollut haastavaa. Henkilöstö on aika ajoin joutunut siirtymään Harjavaltaan ja sulkuja on ollut.</p> <p>Henkilöstön määrä ja asema: Resurssiongelman vuoksi lääkäri ei ole päivittäin paikalla terveysasemalla ja hoitajat joutuvat ohjaamaan potilaita lääkärin vastaanottoa varten Harjavaltaan. Mikäli joku Nakkilan tiimin hoitajista on poissa, tämä vaikuttaa työkuormaan.</p> <p>Asema ja osallisuus: Osallisuus voi kärsiä, sillä terveysasema on riippuvainen nytkin Harjavallan terveysaseman toiminnasta</p> <p>Työyhteisö: Nakkilassa on pieni ja tiivis työyhteisö, joka on tottunut toimimaan tietyn tavan mukaan omalla terveysasemalla</p> <p>Johtaminen: Haasteet liittyvät tiedottamiseen, työnorganisointiin ja resurssien hallintaan. Muuttuvat tilanteet tarvitsevat vahvaa johtamista.</p>	<p>Henkilöstön riittävyys: Henkilöstön riittävyys on helpompi varmistaa isommalla terveysasemalla, eikä niukka henkilöstöresurssi tee toiminnasta yhtä häiriöherkkää ja haavoittuvaa kuin pienellä - asemalla. Isommassa sote-keskuksessa resurssitehokkuus on parempi. Toimintaa myös johdetaan isompana kokonaisuutena.</p> <p>Saatavuus: Henkilöstön siirtyminen uusiin tehtäviin voi tuoda haasteita. Henkilöstön rekrytointi ja saatavuus on isommille terveysasemille helpompaa. Isommilla asemilla kollegiaalisen tuen saaminen on helpompaa. Henkilöstöresursseja pystytään käyttämään myös joustavammin kuin pienillä asemilla. Toiminta ei myöskään ole niin häiriöherkkää esim. sairastapauksissa, joissa pienen aseman toiminta häiriintyy poissaoloista.</p> <p>Henkilöstön määrä: Henkilöstömäärä ja sen optimointi on tärkeää, jotta palvelut voidaan tuottaa tehokkaasti, mutta myös henkilöstön asema ja osallisuus muutoksissa tulee turvata.</p> <p>Työyhteisö: Muutokset voivat vaikuttaa työyhteisön dynamiikkaan ja yhteishenkeen. Tuki ja avoin viestintä ovat keskeisiä hyvän työilmapiirin säilyttämiseksi.</p> <p>Johtaminen: Muutoksen johtaminen vaatii selkeää viestintää, tukea ja resurssien kohdentamista, jotta muutos sujuu mahdollisimman hyvin ja henkilöstö kokee olonsa turvalliseksi. Jatkossa johdetaan laajempaa sote-keskuskokonaisuutta.</p>
--	---	--

		<p>Tiedottaminen: Selkeä ja säännöllinen tiedottaminen omalle henkilöstölle, asiakkaille ja muille sidosryhmille on tärkeää, jotta kaikki olisivat ajan tasalla muutoksista ja niiden vaikutuksista. Organisaation tulee tehdä tiedotuskampanjoita matkakulujen korvaamisesta.</p>
--	--	---